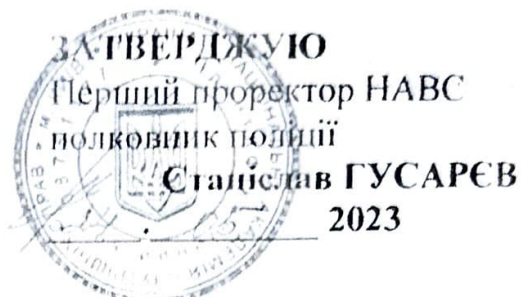

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра поліцейського права**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОЛІЦЕЙСЬКІ ЗАХОДИ ТА ЗАХОДИ АДМІНІСТРАТИВНОГО
ПРИМУСУ. ПРОТИДІЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ**

Статус дисципліни	вибіркова
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	магістр
Галузь знань	Цивільна безпека (26)
Спеціальність	Правоохоронна діяльність (262)
Освітня програма	Правоохоронна діяльність
Форми здобуття вищої освіти	денна/заочна
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

Розробник:

Яніна КВІТКА – професор кафедри поліцейського права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

Робочу програму схвалено
на засіданні кафедри поліцейського права
Протокол від 04.05. 2023 року № 14.

Завідувач кафедри
поліцейського права

Володимир КУЛІКОВ

Схвалено науково-методичною радою НАВС
Протокол від 24.05. 2023 року № 9.

Голова науково-методичної ради

Станіслав ГУСАРЄВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __)
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від 18.04.2024 № 8

протокол науково-методичної ради
від 24.04.2024 № 7

Завідувач кафедри **Володимир КУЛІКОВ**

Голова НМР **Станіслав ГУСАРЄВ**

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __)
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від ____ 202_ № ____

протокол науково-методичної ради
від ____ 202_ № ____

Завідувач кафедри **Володимир КУЛІКОВ**

Голова НМР **Станіслав ГУСАРЄВ**

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __)
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від ____ 202_ № ____

протокол науково-методичної ради
від ____ 202_ № ____

Завідувач кафедри **Володимир КУЛІКОВ**

Голова НМР **Станіслав ГУСАРЄВ**

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу. Протидія домашньому насильству» є відносини, що складаються у діяльності поліції з питань протидії домашньому насильству, гендерному насильству, основні положення законів, інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність Національної поліції та інших суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері протидії домашньому насильству з протидії домашньому насильству, відносини, що складаються у діяльності поліції з питань забезпечення публічної безпеки та порядку, а також під час застосування поліцейських заходів та реалізації заходів примусу Національною поліцією, зокрема під час застосування заходів провадження у справах про адміністративні правопорушення та реагування на інші події.

Мета та завдання навчальної дисципліни. Метою викладення навчальної дисципліни «Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу. Протидія домашньому насильству» є набуття слухачами вмінь стосовно питань (проблем), що пов'язані із поняттям домашнього насильства, видів, причин та умов його проявів; про правові основи протидії насильству та форми і методи діяльності працівників поліції, спрямовані на попередження, виявлення та припинення домашнього насильства; насильства за ознакою статі, формування вмінь і навичок ведення такої діяльності; формування особистого ставлення до домашнього насильства як до грубого порушення прав людини та співчутливого ставлення до осіб, які страждають від такого насильства також набуття слухачами компетенцій, знань, умінь і навиків для здійснення професійної діяльності за спеціальністю, закріплення, розширення та поглиблення слухачами теоретичних знань з адміністративно-процесуального права, формування умінь і навиків самостійного аналізу законодавчих норм, швидкого та оперативного прийняття рішень у типових ситуаціях, а також оволодіння методикою кваліфікації різноманітних адміністративних проступків, підвідомчих Національній поліції.

Завдання вивчення дисципліни «Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу. Протидія домашньому насильству» є отримання знань про те, що запобігання та протидія домашньому насильству є складною міждисциплінарною проблемою, у якій переплітаються різні аспекти – правові, психологічні, соціологічні, педагогічні, медичні, формування навичок орієнтування у складнощах проблеми, що необхідною умовою успішної протидії домашньому насильству є координація і об'єднання зусиль різних державних органів і установ, а також громадських організацій; знайомство слухачів із особливостями порядку застосування поліцією поліцейських заходів та норм адміністративно-процесуального законодавства та адміністративно-юрисдикційної діяльності Національної поліції – однієї з основних складових частин її адміністративної діяльності, що пов'язана із провадженням і винесенням рішень у справах про адміністративні

правопорушення; оволодіння слухачами основними науково-теоретичними категоріями навчальної дисципліни та її понятійно-категоріальним апаратом; вивчення слухачами основних засад правового регулювання діяльності Національної поліції щодо здійснення провадження в справах про адміністративні правопорушення; застосування заходів примусу у діяльності поліції.

Пререквізити: Теорія держави та права, Конституційне право, Міжнародне право, Право Європейського Союзу, Адміністративне право, Адміністративний процес, Адміністративна відповідальність, Публічне адміністрування.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання компетентності, якими повинен оволодіти здобувач ступеня вищої освіти магістр за спеціальністю «Правоохоронна діяльність» (262)

Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення.

ЗК 02. Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях;

ЗК 03. Уміння планувати і організовувати свою професійну діяльність.

ЗК 04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 07. Здатність генерувати нові ідеї.

Фахові компетентності:

ФК 06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

ФК 07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам.

ФК 10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

ПРН 2. Організовувати культурний діалог на рівні, необхідному для ефективної правоохоронної діяльності.

ПРН 3. Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і опрацьовувати її.

ПРН 4. Формувати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки.

ПРН 5. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами усно і письмово у соціальній і професійній сферах.

ПРН 6. Розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері правоохоронної діяльності.

ПРН 7. Здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події.

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- здатність приймати рішення та розв'язувати проблеми;
- зрозуміло формулювати думки (повідомлення, доповідні записки тощо);
- інше.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі ступеня вищої освіти магістр за спеціальністю «Правоохоронна діяльність» (262) повинні:

знати:

- поняття щодо правового статусу уповноваженої особи (підрозділу) з питань запобігання домашньому насильству;
- місце цієї дисципліни серед юридичних та інших гуманітарних наук, практичне значення в умовах побудови в Україні основ правової держави і громадянського суспільства;
- основні методи, які використовує навчальна дисципліна «Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу. Протидія домашньому насильству», досліджуючи свій предмет. Зокрема уявити сутність методологічної бази навчальної дисципліни – діалектичного методу, який передбачає розгляд державно-правових концепцій у розвитку та зв'язку між собою, так і з явищами суспільного життя;
- зміст понять (категорій), які характеризують предмет вивчення навчальної дисципліни; основні положення законів, інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність працівників поліції в ході профілактичної роботи, виявлення та припинення домашнього насильства, застосування поліцейських заходів (на фундаментальному рівні); порядок застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству (на фундаментальному рівні); підстави та порядок застосування поліцейських заходів.

вміти:

- характеризувати першоджерела з окремих тем навчальної дисципліни;

- вільно користуватися нормативним матеріалом з теми курсу та застосовувати його в конкретних ситуаціях;
- аналізувати та застосовувати чинне законодавство по темі курсу;
- застосовувати отримані знання з запобігання та протидії домашньому насильству в діяльності поліції;
- класифікувати примусові заходи та ефективно застосовувати їх на практиці;
- вміло застосовувати теоретичні знання з реалізації різних видів правозастосовної діяльності Національної поліції на практиці.

навички:

- використовувати понятійно-категоріальний апарат при вирішенні правових проблем;
- здійснювати власні наукові дослідження з проблем, що входить до предмету початкової дисципліни;
- застосовувати теоретичні знання для високопрофесійного виконання службових обов'язків в процесі правореалізаційної та правозастосовної діяльності;
- формулювати та обґрунтовувати правові висновки, пропозиції, рекомендації.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	Денна форма здобуття вищої освіти		заочна форма здобуття вищої освіти	
	д/б	ксф	д/б	ксф
Кількість кредитів ECTS – 3	Рік підготовки			
	2	2	2	
	Семестр			
	3	3	3	
Загальна кількість годин – 90	Лекції			
	6	6	4	
	Семінарські			
	10	10	4	
	Практичні			
	14	14	2	
	Самостійна робота			
	60	60	80	
	Вид контролю			
	Залік		Залік	

3. Тематичний план

Денна форма

№ З/П	Назва теми	Всього годин	з них					
			Всього годин з	з них				Самостійна робота
				Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Мод. контрольна робота	
Розділ 1. Діяльність поліції з запобігання та протидії домашньому насильству. Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу.								
1.	Тема 1. Правова основа діяльності Національної поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству..	18	6	2	2	2	0	12
2.	Тема 2. Організація діяльності уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.	18	6	2	2	2	0	12
3.	Тема 3. Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу які застосовуються в протидії домашньому насильству. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.	20	8	2	2	4	0	12
4.	Тема 4. Відповідальність за вчинення домашнього насильства.	18	6		2	4	0	12
	Тема 5. Взаємодія Національної поліції з іншими суб'єктами, що	16	4		2	2	0	12

	здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.							
	Всього	90	30	6	10	14		60
	Підсумковий контроль	Залік						

Заочна форма

№ З/П	Назва теми	Всього годин	з них					
			Всього годин з	з них				Самостійна робота
				Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Мод. контрольна робота	
Розділ 1. Діяльність поліції з запобігання та протидії домашньому насильству. Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу.								
1.	Тема 1. Правова основа діяльності Національної поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству..	20	4	2	2	0	0	16
2.	Тема 2. Організація діяльності уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.	18	2	2	0	0	0	16
3.	Тема 3. Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу які застосовуються в протидії домашньому насильству. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.	18	2	0	2	0	0	16

4.	Тема 4. Відповідальність за вчинення домашнього насильства.	18	2	0	0	2	0	16
5	Тема 5. Взаємодія Національної поліції з іншими суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.	16	0	0	0	0	0	16
	Всього	90	10	4	4	2		80
	Підсумковий контроль	Залік						

4. Плани навчальних занять за видами

Денна форма

Лекційне заняття – 2 год.

Тема 1. Правова основа діяльності Національної поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству. Питання лекційного заняття:

Питання лекційного заняття:

1. Основні міжнародні законодавчі акти щодо протидії домашньому насильству.
2. Законодавство України з запобігання та протидії домашньому насильству.
3. Поняття та види домашнього насильства.
4. Причини та умови вчинення домашнього насильства.
5. Суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Семінарське заняття – 2 год.

Тема 1. Правова основа діяльності Національної поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

Питання семінарського заняття:

1. Правова основа діяльності Національної поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству.
2. Характеристика Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».
3. Засади запобігання та протидії домашньому насильству в Україні.
4. Повноваження органів Національної поліції України у сфері запобігання домашньому насильству.

Практичне заняття – 2 год.

Тема 1. Правова основа діяльності Національної поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

Питання практичного заняття:

1. Визначення домашнього насильства.
2. Обов'язкові ознаки домашнього насильства.
3. Види домашнього насильства, визначені згідно з Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».
4. Психологічне насильство.
5. Економічне насильство.
6. Сексуальне насильство.
7. Фізичне насильство.
8. Насильство за ознакою статі.
9. Коло осіб на яких поширюється дія законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству.

Лекційне заняття – 2 год.

Тема 2. Організація діяльності уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Питання лекційного заняття:

1. Повноваження уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.
2. Тактика розмови із потерпілою та агресором.
3. Індикатори виявлення домашнього насильства та особливості ідентифікації жертв.
4. Організація роботи мобільних груп реагування на факти вчинення домашнього насильства.

Семінарське заняття – 2 год.

Тема 2. Організація діяльності уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Питання семінарського заняття:

1. Форми діяльності Національної поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству.
2. Методи діяльності Національної поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству.
3. Надання допомоги та захисту постраждалим особам. Права постраждалих від домашнього насильства осіб.
4. Ознаки, за якими можна виявити домашнє насильство.

5. Розгляд заяв та повідомлень про вчинення домашнього насильства.
6. Повноваження уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.
7. Організація діяльності мобільних груп із реагування та запобігання домашньому насильству «Поліна».

Практичне заняття – 2 год.

Тема 2. Організація діяльності уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Питання до практичного заняття

1. Дії дільничного офіцера поліції при розгляді заяв та повідомлень про вчинення домашнього насильства.
2. Принципи втручання працівників поліції в ситуації домашнього насильства.
3. Техніки заспокоювання при втручанні в кризові ситуації.
4. Особливості спілкування працівника поліції з жертвою домашнього насильства.
5. Забезпечення особистої безпеки працівником поліції під час втручання у ситуацію домашнього насильства.
6. Запобігання насильству за ознакою статі.
7. Повноваження мобільних груп із реагування та запобігання домашньому насильству «Поліна».

Лекційне заняття – 2 год.

Тема 3. Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу які застосовуються в протидії домашньому насильству. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.

Питання лекційного заняття:

1. Поняття поліцейських заходів.
2. Види поліцейських заходів, які застосовуються в протидії домашньому насильству.
3. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.

Семінарське заняття – 2 год.

Тема 3. Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу які застосовуються в протидії домашньому насильству. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.

Питання семінарського заняття:

1. Підстави застосування поліцейських заходів.
2. Поняття превентивних поліцейських заходів.

3. Поняття примусових поліцейських заходів.
4. Вимоги, які висуваються до поліцейських заходів.
5. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.
6. Терміновий заборонний припис стосовно кривдника.
7. Обмежувальний припис стосовно кривдника.
8. Взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи.
9. Направлення кривдника на проходження програми для кривдників.
10. Проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства.

Практичне заняття – 4 год.

Тема 3. Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу які застосовуються в протидії домашньому насильству. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.

Питання практичного заняття:

1. Порядок проведення поверхневої перевірки.
2. Порядок застосування кайданків.
3. Випадки використання поліцейським вогнепальної зброї.
4. Правові засади та порядок доставлення особи до органу поліції для складання протоколу про вчинення адміністративного проступку.
5. Обмежувальний припис стосовно кривдника, як спеціальний захід запобігання та протидії домашньому насильству.
6. Порядок встановлення обмежувального припису стосовно кривдника.
7. Заходи тимчасового обмеження прав або покладення обов'язків на кривдника при застосуванні обмежувального припису.
8. Програма для кривдника, як спеціальний захід запобігання та протидії домашньому насильству.
9. Підстави та порядок взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи.
10. Підстави та порядок проникнення до житла особи, яка вчинила домашнє насильство.
11. Порядок винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника.
12. Процедура винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника.

Семінарське заняття – 2 год.

Тема 4. Відповідальність за вчинення домашнього насильства.

Питання семінарського заняття:

1. Відповідальність за вчинення домашнього насильства.

2. Поняття, види, мета та підстави застосування заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.
3. Правові засади та порядок доставлення особи до органу поліції для складання протоколу про вчинення домашнього насильства.
4. Адміністративна відповідальність за вчинення домашнього насильства.
5. Відшкодування матеріальних збитків і моральної шкоди, завданих унаслідок вчинення домашнього насильства.
6. Єдиний державний реєстр випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

Практичне заняття – 4 год.

Тема 4. Відповідальність за вчинення домашнього насильства.

Питання практичного заняття:

1. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення та матеріали, які долучаються до протоколу про адміністративне правопорушення.
2. Особливості застосування заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення за вчинення домашнього насильства.
3. Особливості адміністративної відповідальності за вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання заборонного припису або неповідомлення про місцевого тимчасового перебування.
4. Єдиний державний реєстр випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі.
5. Відповідальність посадових осіб за недотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.
6. Порядок зберігання персональних даних у Єдиному державному реєстрі випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі. П
7. Порядок доступу до Єдиного державний реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

Семінарське заняття – 2 год.

Тема 5. Взаємодія Національної поліції з іншими суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Питання семінарського заняття:

1. Правова основа взаємодії Національної поліції з органами виконавчої влади, місцевого самоврядування, недержавними та громадськими організаціями щодо запобігання та протидії домашньому насильству.
2. Порядок взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

3. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

4. Правова основа взаємодії органів Національної поліції, виконавчої влади, місцевого самоврядування з недержавними та громадськими організаціями щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

5. Повноваження служб у справах дітей у сфері запобігання та протидії домашньому насильству стосовно дітей.

6. Повноваження органів опіки та піклування, служб у справах дітей у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

7. Повноваження органів управління освітою, навчальних закладів та установ системи освіти у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

8. Повноваження органів, установ і закладів охорони здоров'я у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

9. Повноваження центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

10. Повноваження загальних та спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб.

11. Попередження жорстокого поводження з дітьми, зокрема домашнього насильства за участі дітей (дитина-кривдник, постраждала дитина).

Практичне заняття – 2 год.

Тема 5. Взаємодія Національної поліції з іншими суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Питання практичного заняття:

1. Захист дітей, які постраждали від домашнього насильства, підрозділами превентивної діяльності.

2. Суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

3. Надання допомоги та захисту постраждалим особам.

4. Відпрацювання алгоритмів реагування на випадки жорстокого поводження з дітьми, зокрема домашнього насильства.

5. Форми взаємодії Національної поліції з іншими суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

Заочна форма

Лекційне заняття – 2 год.

Тема 1. Правова основа діяльності Національної поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству. Питання лекційного заняття:

Питання лекційного заняття:

1. Основні міжнародні законодавчі акти щодо протидії домашньому насильству.
2. Законодавство України з запобігання та протидії домашньому насильству.
3. Поняття та види домашнього насильства.
4. Причини та умови вчинення домашнього насильства.
5. Суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Семінарське заняття – 2 год.

Тема 1. Правова основа діяльності Національної поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

Питання семінарського заняття:

1. Правова основа діяльності Національної поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству.
2. Характеристика Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».
3. Засади запобігання та протидії домашньому насильству в Україні.
4. Повноваження органів Національної поліції України у сфері запобігання домашньому насильству.

Лекційне заняття – 2 год.

Тема 2. Організація діяльності уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Питання лекційного заняття:

1. Повноваження уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.
2. Тактика розмови із потерпілою та агресором.
3. Індикатори виявлення домашнього насильства та особливості ідентифікації жертв.
4. Організація роботи мобільних груп реагування на факти вчинення домашнього насильства.

Семінарське заняття – 2 год.

Тема 3. Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу які застосовуються в протидії домашньому насильству. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.

Питання семінарського заняття:

1. Підстави застосування поліцейських заходів.
2. Поняття превентивних поліцейських заходів.
3. Поняття примусових поліцейських заходів.
4. Вимоги, які висуваються до поліцейських заходів.
5. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.
6. Терміновий заборонний припис стосовно кривдника.
7. Обмежувальний припис стосовно кривдника.
8. Взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи.
9. Направлення кривдника на проходження програми для кривдників.
11. Проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства.

Практичне заняття – 2 год.

Тема 4. Відповідальність за вчинення домашнього насильства.

Питання практичного заняття:

1. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення та матеріали, які долучаються до протоколу про адміністративне правопорушення.
2. Особливості застосування заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення за вчинення домашнього насильства.
3. Особливості адміністративної відповідальності за вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання заборонного припису або неповідомлення про місцевого тимчасового перебування.
4. Єдиний державний реєстр випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі.
5. Відповідальність посадових осіб за недотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.
6. Порядок зберігання персональних даних у Єдиному державному реєстрі випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі. П
7. Порядок доступу до Єдиного державний реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

5. Завдання самостійної роботи

5.1. Практикум

Ситуативне завдання № 1

Жінка 65 років скаржиться на те, що її донька (40 років) погано ставиться до дитини: принижує дівчинку, часто піднімає на неї руку. Інколи були такі випадки, що мама виганяла дівчинку з дому вночі, і дитина приходила

ночувати до бабусі. Мати забороняє дівчині дружити з тими дівчатами, з ким вона хоче. Також принципово не купує того одягу, що просить дівчинка. Мама вважає, що тільки вона краще за всіх знає і розуміє, що має одягати її дитина. Бабуся намагалася поговорити з мамою дівчинки, проте це було безрезультатно.

Завдання:

Чи можна кваліфікувати цю ситуацію як домашнє насильство? Чому?

Хто є жертвою насильства? Яким чином це можна встановити?

Які види насильства вчиняються по відношенню до жертви?

Ситуативне завдання № 2

Жінка розповіла, що вже 5 років поспіль страждає від побиття та знущання зі сторони свого чоловіка. Дуже часто все це відбувається на очах їхнього 8-річного сина. Чоловік систематично знаходиться у стані алкогольного сп'яніння і у такому стані його знущання ще страшніші. Раніше жінка намагалася втекти від чоловіка до своїх батьків. Але чоловік, знаючи де вона перебуває, приходив до батьків жінки, розбивав їм вікна у будинку, виламував двері, бив батьків і забирав жінку назад додому. Після кількох таких випадків батьки жінки відмовилися їй допомагати, мовляв «раз вийшла за нього заміж, то й терпи або вирішуй свої проблеми сама».

Завдання:

Чи можна кваліфікувати цю ситуацію як домашнє насильство? Чому?

Хто є жертвою насильства? Яким чином це можна встановити?

Які види насильства вчиняються по відношенню до жертви?

Ситуативне завдання № 3

Ганна – заміжня жінка. Чоловік – директор фірми, власник свого бізнесу. В них є троє спільних дітей. Мають велику квартиру, заміський будинок, є декілька автомобілів. Діти навчаються в приватній школі та відвідують приватний дитячий садочок. Є няня, яка супроводжує дітей до різноманітних гуртків. Грошей вдосталь. Після того, як діти підрости Ганна вирішила вийти на роботу, щоб займатися улюбленою професією. Але чоловік категорично заборонив виходити на роботу. Сказав, що його жінка повинна займатися хатньою роботою та дітьми, а якщо вона дуже хоче самостійності, то може йти куди захоче, але діти залишаться з ним. Після того, як Ганна заявила про своє бажання йти працювати, чоловік постійно знущається з неї, ображає її при дітях, контролює всі її витрати, перевіряє чеки на покупки та не дозволяє купувати нічого для себе, тільки для дітей.

Завдання:

Чи можна кваліфікувати цю ситуацію як домашнє насильство в сім'ї? Чому?

Хто є жертвою насильства? Яким чином це можна встановити?

Які види насильства вчиняються по відношенню до жертви?

Якою має бути тактика розмови з жертвою та кривдником?

Ситуативне завдання № 4

Дідусь 75 років, разом з ним, в приватному будинку який належить йому, проживає сім'я його сина. Дружина померла 3 роки тому, після її смерті життя дідуса перетворилося на пекло. Син поставив йому ліжко у коморі, де є одне малесеньке віконце. Дідусь не має можливості виходити з цієї комори без дозволу, навіть вийти в туалет або скористатися ванною він може тільки коли йому дозволять. Карточка для отримання пенсії також знаходиться у сина і він отримує пенсію, купити щось собі дідусь не може. Син, невістка та діти ставляться до нього зневажливо, постійно ображають та лаються нецензурною лайкою.

Завдання:

Чи можна кваліфікувати цю ситуацію як домашнє насильство? Чому?

Хто є жертвою насильства? Яким чином це можна встановити?

Які види насильства вчиняються по відношенню до жертви?

Якою має бути тактика розмови з жертвою та кривдником?

Ситуативне завдання № 5

Валентина та Олександр в шлюбі 10 років. Подружжя має двох дітей (хлопчик, 8 років та дівчинка, 2 роки). В сім'ї постійно відбуваються сварки через те, що Олександр зловживає алкогольними напоями. Під час таких сварок Олександр починає змушувати свою дружину вступити з ним у статевий зв'язок, стверджуючи, що це є її обов'язком перед ним як дружини. Щоб зламати опір дружини він завдає Валентині декілька ударів, а потім гвалтує. Валентина не може кричати та чинити супротив, оскільки рядом знаходяться діти. Розповідати комусь про ці випадки вона соромиться.

Завдання:

Чи можна кваліфікувати цю ситуацію як домашнє насильство? Чому?

Хто є жертвою насильства? Яким чином це можна встановити?

Які види насильства вчиняються по відношенню до жертви?

Якою має бути тактика розмови з жертвою та кривдником?

Ситуативне завдання № 6

Сергій та Надія прожили в шлюбі 6 років. На момент розлучення їхнім спільним дітям було 3 та 6 роки. Через відсутність іншого місця проживання вже колишнє подружжя з дітьми змушені були і після розлучення проживати в одному помешканні, але в різних кімнатах. Протягом 10 років після цього Сергій постійно ображав, погрожував, залякував та іншими діями робив життя Надії та двох спільних неповнолітніх дітей нестерпним. Через постійний страх перед батьком, сильні душевні хвилювання, напружену атмосферу вдома у дітей почалися психічні розлади. Обидва підлітки перебувають на обліку в психоневрологічному диспансері.

Завдання:

Чи можна кваліфікувати цю ситуацію як домашнє насильство? Чому?

*Хто є жертвою насильства? Яким чином це можна встановити?
Які види насильства вчиняються по відношенню до жертви?
Якою має бути тактика розмови з жертвою та кривдником?*

Ситуативне завдання № 7

Працівники поліції прибули на сімейну сварку. Після врегулювання конфлікту між подружжям, до поліцейського підійшла дванадцятирічна дівчинка і попросила поспілкуватися наодинці без присутності батьків.

Повідомила, що вітчим застосовує до неї не лише фізичне насилля, а й сексуальне.

Чи може поліцейський спілкуватися з дівчинкою без присутності батьків?

Які дії працівника поліції?

Ситуативне завдання № 8

До поліцейського відділку зателефонував громадянин К. та повідомив, що у сусідньому будинку батьки закрили малолітню дитину та більше п'яти годин, як не повертаються додому?

Завдання:

Які заходи повинен вжити черговий поліцейського відділку?

Дії поліцейського?

Чи можна віддати дитину стороннім людям чи сусідам?

Чи можна дитину помістити в притулок для дітей?

Ситуативне завдання № 9

До поліції звернулась Олена, 22 роки. Вона залишила заяву, в якій виклала таке: Олена має сестру 14-и років. Батько сестер перебуває в місцях позбавлення волі вже протягом 7-и років за вбивство їхньої матері. Сестер взяли під опіку родичі – рідна сестра матері та її чоловік. Олена вже тривалий час не спілкувалась з сестрою, оскільки після 18 років залишила родину опікунів, стала жертвою ситуації – вела спосіб життя, про який зараз жалкує (3 місяці тому завершила програму реабілітації для наркозалежних). Нещодавно Олена відновила спілкування з сестрою і дізналась від неї, що та проживає в жахливих умовах у родині опікунів – потерпає від сексуального насильства з боку вітчима – він гвалтує дівчину з десятирічного віку. Сестра звертатися по допомогу боїться. Олена просить захистити сестру, покарати насильника, що, окрім усього вищезазначеного, проживає на їхній житловій площі, та позбавити опікунів прав на опіку. Також Олена хотіла б оформити опіку над сестрою на себе.

Завдання:

Виділіть проблему або комплекс проблем у цій ситуації.

Встановіть можливі причини, що призвели до розвитку такої ситуації.

Визначте перелік фахівців (структур), які мають бути залучені до розв'язання ситуації і функції кожного з них.

Розробіть конкретну програму дій щодо розв'язання ситуації для залучених служб та фахівців.

Ситуативне завдання № 10

Олександра (14 років) вночі самотійно прийшла до притулку для дітей, де заявила про те, що під час чергової сварки батько виставив її за двері. Сім'я Олександрів зовні благополучна, обоє батьків працюють, мають вищу освіту. Олександра старша дочка в сім'ї, де виховується ще дитина 2-х років. Зі слів дівчини, батьки приділяють увагу лише молодшій дитині, люблять та піклуються про неї, батько ж взагалі висуває завищені вимоги до Олександрів, постійно примушує вчитись, у всьому її обмежує, позиція матері – нейтральна, пасивна, оскільки батько, зі слів дівчини, у родині займає домінуючу позицію, окрім того, один забезпечує сім'ю матеріально. Дівчина говорить про те, що батько неодноразово підіймав на неї руку, а також вдавався до інших методів покарання – обмеження, заборони спілкування з друзями, заборони перегляду телепередач, а два місяці тому він примусив Олександрів працювати – у вечірній час прибирати у себе в офісі, таким чином заробляючи собі гроші на одяг та інші «забаганки».

Завдання:

Виділіть проблему або комплекс проблем у цій ситуації.

Встановіть та обґрунтуйте можливі причини, що призвели до розвитку такої ситуації.

Чи є у цій ситуації факт жорстокого поводження з дитиною?

Які фахівці мають бути залучені до розв'язання ситуації?

Розробіть конкретну програму дій щодо розв'язання ситуації.

Ситуативне завдання № 11

Дільничний офіцер поліції та ювенальний інспектор поліції прибули на сімейну сварку. Після врегулювання конфлікту між подружжям, до поліцейського підійшла 12-річна дівчинка і попросила поспілкуватися наодинці без присутності батьків. Дитина повідомила, що вітчим застосовує до неї не лише фізичне насилля, а й сексуальне і вона боїться лишатися вдома. Почувши це, батьки почали сміятись та говорити, що дівчина все вигадує і її словам не треба вірити, бо це дитина.

Завдання:

Які дії ювенального інспектора?

Чи може ювенальний інспектор спілкуватися з дівчинкою, без присутності батьків? Якщо так, де і як він має це зробити?

Чи має право ювенальний поліцейський забрати дитину, якщо батьки проти цього?

Ситуативне завдання № 12

Батько підозрюється в скоєнні сексуального злочину відносно свого сина, суд визначив міру запобіжного заходу – домашній арешт та заборонив йому

покидати своє помешкання цілодобово. Мати дитини в суді була на стороні свого чоловіка і говорила, що він не міг так вчинити зі своїм власним сином, йому всього 9 років і він все вигадав. Окрім того, квартира належить її чоловікові, а їй з дітьми йти нікуди та і навіщо, адже скоро справу закриють. В сім'ї проживає ще донька жінки від першого шлюбу, якій 11 років.

Завдання:

Чи можуть діти проживати й далі в цій сім'ї?

Які дії має вчинити ювенальний поліцейський?

Чи повинен ювенальний поліцейський опитати дітей?

Ситуативне завдання № 13

15.04.2018 року о 23 год. 10 хв. на наряд пішого патруля у складі молодшого лейтенанта поліції Дрозденка В.О. і капрала поліції Іванюка М.В. у період несення служби по охороні публічного порядку в парку культури і відпочинку був скоєний озброєний напад, невідомий здійснив два постріли з вогнепальної зброї.

При відбитті нападу капрал поліції Іванюк М.В. зробив три постріли у відповідь, одним із яких спричинив поранення у плече нападнику. Після затримання нападника, викликаного на місце події бригадою швидкої медичної допомоги йому була надана медична допомога, після чого його було госпіталізовано до лікарні.

Здійсніть юридичний аналіз ситуації та надайте відповідь на такі запитання:

Чи була необхідність попереджувати нападника про можливість застосування нарядом поліції вогнепальної зброї у відповідь з вимогою припинити вогонь?

Чи були дотримані інші вимоги, передбачені ст.ст. 43, 46 Закону України «Про Національну поліцію».

Ситуативне завдання № 14

Нарядом патрульної поліції у складі інспекторів патруля капрала поліції Вовченка В.І. та рядового поліції Симоненка В.П. під час несення служби по нагляду за безпекою дорожнього руху на штатному автомобілі, отримане орієнтування щодо ДТП, під час якого автомобілем ВАЗ-2106, державний номерний знак невідомий, скоєно наїзд на громадянку Дегтяр Л.М., яка з травмами голови і грудної клітини шпиталізована до районної лікарні. Автомобіль з місця ДТП зник. Через годину в поле зору наряду потрапив автомобіль, схожий на той, що пройшов по орієнтуванню. На вимогу наряду зупинитись водій автомобіля не відреагував, а почав збільшувати швидкість і спробував втекти. Наряд наздогнав автомобіль і за допомогою жезла повторив вимогу зупинитись. Водій знову збільшив швидкість і почав відриватись. Інспектор патруля поліції Вовченко В.І. з табельної зброї зробив два постріли по задніх колесах автомобіля, внаслідок чого автомобіль зупинився. Було встановлено, що у водія є ознаки алкогольного сп'яніння.

Завдання:

Необхідно оцінити законність дій наряду поліції.

Ситуативне завдання № 15

У нічний час, близько другої години, з приміщення банку «Хрещатик» надійшло повідомлення про спробу незаконного проникнення групи молодиків. Прибулий на місце події наряд групи затримання поліції охорони виявив групу підлітків віком 13-14 років, які намагались виламати замок вхідних дверей. На вимогу поліції припинити протиправні дії декілька підлітків з металевими прутами в руках накинулись на поліцейських. Для відбиття нападу поліцейськими було застосовано табельну вогнепальну зброю у результаті чого двох підлітків було поранено.

Завдання:

Оцініть законність дій наряду поліції.

Ситуативне завдання № 16

Беручи участь у ліквідації масових заворушень поліцейський Красько побачив, що учасники протиправних дій вже змогли підійти приблизно на відстані до 25 метрів до лінії заслону поліції. З метою протидії нападу натовпу, Красько чотири рази вистрелив із карабіна патрони з гумовою кулею ударної непроникливої дії «Волна-р». Пізніше, коли завдяки вжитим заходам та застосуванню інших спеціальних засобів, вдалося зупинити просування правопорушників, то з'ясувалося, що усі постріли Краська влучили їм в область грудної клітини або живота та завдали тілесних ушкоджень цим особам.

Завдання:

Визначте правомірність застосування зазначеного спеціального засобу.

Ситуативне завдання № 17

До патрульних поліції Шрамка та Приходька, які патрулювали із службовим собакою на території Гідропарку, звернулася громадянка Касько. Вона повідомила, що кілька хвилин по тому невідомий чоловік вихопив у неї з рук сумочку з грошима і документами, і побіг у бік атракціонів.

Патрульні побачили невідомого, який втікав вже був на деякій відстані. Оскільки собака був без намордника, кінолог Шрамко відстебнув карабін поводка і подав собаці команду на переслідування злочинця і побіг за нею. Патрульний Приходько залишився біля заявниці для опитування свідків та потерploї. Під час переслідування собака помилково накинулася на громадянина Сахна, який у спортивному костюмі пробігав по цій же стежці, і завдала йому значне поранення лівої руки. Кінолог Шрамко, який підбіг до них, забрав собаку, подав їй знову команду на затримання злочинця, а гр-ну Сахно сказав йти до медпункту для надання долікарської допомоги. На цей раз собака наздогнала втікача і утримувала його до появи поліцейського Шрамка, який відразу застосував до нього кайданки та доставив його до прибулого

патрульного автомобіля. Патрульними була викликана медична допомога, лікарі якої надали допомогу пораненим гр-ну Сахно та затриманому злочинцю Кайдашу, якому собакою було завдано поранення обох ніг.

Завдання:

Проаналізуйте ситуацію та визначте правомірність застосування службового собаки як спеціального засобу.

Побудуйте алгоритм дій патрульних Шрамка та Приходько у наведеній ситуації.

Ситуативне завдання № 18

Працівники патрульної поліції зупинили транспортний засіб, характер руху якого викликав у них підозру в спроможності водія керувати транспортним засобом (водій різко змінював напрям руху та швидкісний режим). На вимогу патрульного вийти з автомобіля, водій не відреагував, натомість, демонстративно дістав пляшку з пивом і випив її. Пройти огляд на стан сп'яніння водій відмовився, посилаючись на те, що він вживав спиртні напої лише після зупинки транспортного засобу патрульними.

Здійсніть юридичний аналіз ситуації та надайте відповідь на такі запитання:

Чи мало місце адміністративне правопорушення?

Чи законними є дії наряду патрульної служби?

Яким має бути алгоритм дій наряду патрульної поліції?

Ситуативне завдання № 19

Під час патрулювання, наряд патрульної поліції виявив на дитячому майданчику двох громадян, які використовуючи паперові пакети для маскування їх вмісту, вживали невідому рідину. Підійшовши до них, патрульні попросили показати вміст пакетів. Громадяни відмовилися це зробити, аргументуючи це незаконними діями наряду. При візуальному огляді пакетів, в них проглядалися невідомі пляшки.

Здійсніть юридичний аналіз ситуації та надайте відповідь на такі запитання:

Чи мало місце адміністративне правопорушення?

Чи законними є дії наряду патрульної поліції?

Яким має бути алгоритм дій наряду патрульної поліції?

Вправа «Міфи та факти щодо насильства по відношенню до дитини»

Викладач по одному зачитує поширені твердження стосовно виховання дітей та їхніх стосунків з дорослими. Після кожного твердження учасники мають вирішити, чи згодні вони з ним. Наприкінці вправи відбувається загальне обговорення проблеми жорстокого поводження з дітьми.

Можливі фрази для обговорення:

– якщо дитина неслухняна, то без ременя не обійтись;

- з сучасними дітьми неможливо ні про що домовитися. Вони ж нічого не розуміють, якщо не виявляти суворості;
- батьки мають бути твердими, щоб дитина не розпестилася;
- якщо слухати, чого хоче дитина, то вона взагалі не буде нічого робити;
- дитина легко може збрехати, що батьки примушували її працювати, аби примусити краще навчатись у школі;
- дитина має знати своє місце – ми жили без примх, то нехай звекає до реального життя;
- дитина має завжди виявляти повагу до своїх батьків, які її народили та виховують;
- дитині не слід відмовляти ні в чому. Хай хоч вона нормально житиме;
- хвалити дитину слід лише тоді, коли вона зробила щось дійсно гарне;
- дитина має завжди слухатися дорослих та робити те, що їй скажуть;
- батько і мати мають бути єдиної думки щодо виховання дитини та послідовні у своїх вимогах;
- погані оцінки у школі – непутяща дитина;
- якщо дитина кричить на своїх батьків, то вони мають право дати їй ляпаса або виштовхати її на вулицю, щоб вона охолонула;
- дитині не слід міркувати над словами дорослих – вони краще знають;
- у звичайній школі вчаться діти батьків, які не заподіють своїй дитині шкоди;
- від сексуального насильства та експлуатації страждають лише дівчата;
- над дітьми знушаються лише у бідних та неблагополучних сім'ях, де є алко- або наркозалежні, або ж злочинці;
- добре, якщо дитина чогось боїться. Гра на її страхах є прекрасним інструментом виховання;
- діти мають доглядати за молодшими братами чи сестрами, коли батьки на роботі;
- школа існує для того, щоб виховувати дитину. Дитина там перебуває увесь день, тож нехай вчителі нею займаються;
- якщо дитина починає займатися проституцією, то це її власний вибір, і батьки до цього не причетні;
- людина з вищою освітою не може заподіяти шкоду своїй дитині;
- вчитель має більше довіряти словам батьків, ніж дітей;
- агресію з дитини слід вибивати;
- якщо дитина повернулася надто пізно, то нехай ночує там, звідки прийшла;
- якщо батьки покарають дитину за погані шкільні успіхи, це піде їй лише на користь.

6. Орієнтовний перелік питань для тестового контролю:

1. Адміністративна відповідальність за вчинення домашнього насильства.

2. Взаємодія Національної поліції з іншими суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

3. Види домашнього насильства, згідно Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

4. Вимоги, які висуваються до поліцейських заходів.

5. Відповідальність за вчинення домашнього насильства.

6. Дії дільничного офіцера поліції при розгляді заяв та повідомлень про вчинення домашнього насильства.

7. Економічне насильство, згідно Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

8. Єдиний державний реєстр випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

9. Забезпечення особистої безпеки працівником поліції під час втручання у ситуацію домашнього насильства.

10. Індикатори виявлення домашнього насильства та особливості ідентифікації жертв.

11. Коло осіб на яких поширюється дія законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству.

12. Обмежувальний припис стосовно кривдника, як спеціальний захід запобігання та протидії домашньому насильству.

13. Органи та установи на які покладаються функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

14. Організація діяльності мобільних груп із реагування та запобігання домашньому насильству «Поліна».

15. Основні засади запобігання та протидії домашньому насильству.

16. Особливості спілкування працівника поліції з жертвою домашнього насильства.

17. Підстави та порядок взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи.

18. Повноваження мобільних груп із реагування та запобігання домашньому насильству «Поліна».

19. Повноваження поліцейських підрозділів ювенальної превенції у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

20. Поняття поліцейських заходів.

21. Порядок винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника.

22. Порядок здійснення оцінки ризиків у разі вчинення домашнього насильства.

23. Правова основа взаємодії органів Національної поліції, виконавчої влади, місцевого самоврядування з недержавними та громадськими організаціями щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

24. Програма для кривдника, як спеціальний захід запобігання та протидії домашньому насильству.

25. Психологічне насильство, згідно Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

26. Сексуальне насильство, згідно Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

27. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.

28. Суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

29. Тактика спілкування з особою, яка скоїла домашнє насильство.

30. Фізичне насильство, згідно Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

7. Індивідуальні завдання (курсіві, дипломні роботи)

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни «Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу. Протидія домашньому насильству» не передбачено.

8. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

9. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Методи контролю – усне та письмове опитування, практична перевірка виконаних завдань, тестовий та рейтинговий контроль. Контроль успішності здобувачів вищої освіти з кожної навчальної дисципліни поділяється на поточний і підсумковий контроль.

Для ефективної перевірки рівня засвоєння здобувачами знань, умінь і навичок з навчальної дисципліни використовують різні методи і форми контролю: 1) метод усного контролю; 2) метод письмового контролю; 3) метод тестового контролю; 4) метод програмованого контролю.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти – це систематична перевірка знань здобувачів, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу та відповідно до програми, робочої програми, силабусу.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота здобувача щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Поточний контроль – усний (у вигляді індивідуального або групового опитування, аналізу ділових ситуацій, ділових ігор) або письмовий (у вигляді

контрольної роботи, тестів). Форми поточного контролю з кожної теми визначає викладач.

Контрольне оцінювання може проводитись в усній формі, у формі письмової контрольної роботи та/або тестування (комп'ютерного, письмового).

Контроль самостійної роботи здійснюють шляхом перевірки виконаних завдань на практичних, семінарських заняттях, написання рефератів, есе тощо.

Підсумковий контроль – контроль навчальних досягнень здобувачів з метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни, що проводиться в період проміжної атестації у формі заліку. Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв'язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння тощо.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає два теоретичні питання.

Оцінювання результатів навчання Денна форма

		Аудиторна робота (поточне накопичення балів)				Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
		<i>max 60 %</i>				<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Самостійна робота	Залік	
7	7	7	7	7	25	40	100

Заочна форма

		Аудиторна робота (поточне накопичення балів)				Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
		<i>max 60 %</i>				<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Самостійна робота	Залік	
12	0	12	11	0	25	40	100

Шкала оцінювання

		Оцінка за шкалою ECTS
--	--	------------------------------

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59		Fx	необхідне перескладання
1-34	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна та з урахуванням дистанційного навчання

- пакет програмних продуктів Microsoft Office, а саме: Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint та ін.;
- мультимедійний проєктор, комп'ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle «Мудл», Соціальні мережі та Telegram.

11. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

1. Адміністративна відповідальність за вчинення домашнього насильства.
2. Взаємодія Національної поліції з іншими суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству щодо запобігання та протидії домашньому насильству.
3. Взаємодія суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.
4. Взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи.
5. Види домашнього насильства, згідно Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».
6. Вимоги, які висуваються до поліцейських заходів.
7. Відповідальність за вчинення домашнього насильства.
8. Відповідальність посадових осіб за недотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.
9. Дії дільничного офіцера поліції при розгляді заяв та повідомлень про вчинення домашнього насильства.

10. Домашнє насильство, згідно Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

11. Економічне насильство, згідно Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

12. Єдиний державний реєстр випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

13. Забезпечення особистої безпеки працівником поліції під час втручання у ситуацію домашнього насильства.

14. Загальні служби підтримки постраждалих осіб.

15. Запобігання насильству за ознакою статі.

16. Заходи тимчасового обмеження прав або покладення обов'язків на кривдника при застосуванні обмежувального припису.

17. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення.

18. Зняття з профілактичного обліку кривдника.

19. Індикатори виявлення домашнього насильства та особливості ідентифікації жертв.

20. Коло осіб на яких поширюється дія законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству.

21. Методи діяльності Національної поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

22. Обмежувальний припис стосовно кривдника, як спеціальний захід запобігання та протидії домашньому насильству.

23. Органи та установи на які покладаються функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

24. Організація діяльності мобільних груп із реагування та запобігання домашньому насильству «Поліна».

25. Основні засади запобігання та протидії домашньому насильству.

26. Основні напрями реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

27. Особливості захисту дітей, які постраждали від домашнього насильства підрозділами превентивної діяльності.

28. Особливості спілкування працівника поліції з жертвою домашнього насильства.

29. Підстави та порядок взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи.

30. Повноваження загальних та спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб.

31. Повноваження мобільних груп із реагування та запобігання домашньому насильству «Поліна».

32. Повноваження органів опіки та піклування, служб у справах дітей у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

33. Повноваження органів, установ і закладів охорони здоров'я у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

34. Повноваження поліцейських підрозділів ювенальної превенції у

сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

35. Повноваження служб у справах дітей у сфері запобігання та протидії домашньому насильству стосовно дітей.

36. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

37. Поліцейський проект «Поліна».

38. Поняття поліцейських заходів.

39. Поняття превентивних поліцейських заходів.

40. Поняття та порядок доступу до Єдиного державний реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

41. Поняття термінового заборонного припису та заходи, які він може містити.

42. Попередження жорстокого поводження з дітьми, зокрема домашнього насильства за участі дітей (дитина-кривдник, постраждала дитина).

43. Порядок взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи з кривдником.

44. Порядок винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника.

45. Порядок здійснення оцінки ризиків у разі вчинення домашнього насильства.

46. Порядок надання допомоги та захисту постраждалим особам.

47. Права постраждалої дитини від домашнього насильства. Надання допомоги та захисту постраждалим особам.

48. Правова основа взаємодії органів Національної поліції, виконавчої влади, місцевого самоврядування з недержавними та громадськими організаціями щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

49. Програма для кривдника, як спеціальний захід запобігання та протидії домашньому насильству.

50. Психологічне насильство, згідно Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» .

51. Сексуальне насильство, згідно Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» .

52. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.

53. Спеціально уповноважені органи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

54. Суб'єкти, відповідальні за виконання програм для кривдників.

55. Суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

56. Тактика спілкування з особою, яка скоїла домашнє насильство.

57. Терміновий заборонний припис стосовно кривдника, як спеціальний захід запобігання та протидії домашньому насильству.

58. Фізичне насильство, згідно Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

59. Форми діяльності Національної поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

60. Характеристика Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

12. Рекомендовані джерела інформації:

Основна

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – К.: Преса України, 1997. – 80 с.

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до №51, ст.1122.

3. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 20 грудня 1994 р. // Відомості Верховної Ради. – 1994. – №52. – С. 455.

4. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. // Відомості Верховної Ради. – 1995. – №6. – С. 35.

5. Про звернення громадян: Закон України від 02 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №47. – С. 256.

6. Про Уповноваженого Верховної Ради з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 р. // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 20, ст.99).

7. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 р. // Відомості Верховної Ради. – 2000. – №23. – С. 176.

8. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради. – 2000. – № 40. – С. 338.

9. Кодекс адміністративного судочинства від 6 липня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 35-36, №37, ст.446.

10. Про захист персональних даних: Закон України від 1 червня 2010 р. // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 34, ст. 481).

11. Про доступ до публічної інформації: Закон України 13 січня 2011р. // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, №32, ст. 314).

12. Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Закон України від 17 березня 2011 р. // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, №38, ст.380).

13. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2 червня 2011 р. // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, №51, ст.577).

14. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст. 2056.

15. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року // (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 28, ст.250). {Із змінами, внесеними згідно із Законом №2247-IX від 12.05.2022}.

16. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. // Відомості Верховної Ради. – 2015. – №40-41.

17. Про державну службу: Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 4. Ст.43.

18. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07 грудня 2017 р. // (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, №29, ст.233).

19. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15 березня 2018 р. // Відомості Верховної Ради. – 2018, №5, ст.35.

20. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України від 17 березня 2020 р. // Голос України від 01.04.2020, №60.

21. Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»: Закон України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX.

22. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24 лютого 2022 року №64/2022.

23. Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами: Закон України від 20.06.2022 № 2319-IX.

24. Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. №1363.

25. Деякі питання документування управлінської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. №55.

26. Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі: Постанова КМУ від 22 серпня 2018 р. №658.

27. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. №211.

28. Про затвердження Порядку здійснення заходів щодо поведінки з військовополоненими в особливий період: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 червня 2022 р. № 721.

29. Загальна декларація прав людини: прийнята Резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН 10 грудня 1948 р.

30. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права: прийнятий

Резолюцією 2200 А (XXI) Генеральної Асамблеї ООН 16 грудня 1966 р.

31. Декларація про захист усіх осіб від тортур та інших жорстоких, нелюдських чи принижуючих гідність видів поводження та покарання: резолюція 3452 (XXX) Генеральної Асамблеї ООН від 9 грудня 1975 р.

32. Кодекс поведінки посадових осіб у підтриманні правопорядку. Прийнято резолюцією 34/169 Генеральної Асамблеї ООН від 17 грудня 1979 р.

33. Конвенція проти тортур та інших жорстоких, нелюдських чи принижуючих гідність видів поводження та покарання: резолюція Генеральної асамблеї ООН від 10 грудня 1984 р.

34. Європейська конвенція про запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню: прийнята Радою Європи 28 листопада 1987 р.

35. Європейська конвенція про захист прав і основних свобод людини: прийнята Радою Європи 28 листопада 1987 р.

36. Декларація про поліцію: резолюція Парламентської асамблеї Ради Європи №690 (1979) від 8 травня 1979 р.

37. Європейський кодекс поліцейської етики: рекомендація Rec. (2001) 10 прийнята Комітетом міністрів Ради Європи 19 вересня 2001 р.

38. Державний класифікатор управлінської документації ДК 010-98. Наказ Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 31 грудня 1998 року №1024 (із змінами).

39. Про затвердження Інструкції про організацію здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Наказ МВС України, Державного департаменту з питань виконання покарань від 4 листопада 2003 р. №1303/203.

40. Про затвердження Інструкції щодо порядку взаємодії структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та відповідних підрозділів органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї: Наказ Мінсім'ямолодьспорт України, МВС України № 3131/386 від 7 вересня 2009 р.

41. Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів соціального патронажу звільнених осіб: Наказ Мініюсту, МОЗ, МВС Мінсоцполітики України від 7 листопада 2011 р. №429/831/769/3279/5.

42. Про затвердження Порядку взаємодії установ виконання покарань та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Наказ Міністерства юстиції України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України від 28 березня 2012 р. №478/5/180/375/212/258.

43. Про затвердження Інструкції про роботу з громадськими формуваннями з охорони державного кордону: Наказ МВС України від 15 вересня 2014 р. №948.

44. Про затвердження документів у сфері захисту персональних даних: наказ Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 08.01.2014р. №1/02-14.

45. Про затвердження Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях : наказ Міністерства юстиції України від 18.06.2015 № 1000/5.

46. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 6 листопада 2015 р. №1376.

47. Про затвердження Інструкції з організації планування в системі Національної поліції України : наказ Національної поліції України від 24 грудня 2015 р. №202.

48. Про затвердження Інструкції з організації контролю за виконанням документів у Національній поліції України : наказ МВС України від 13 червня 2016 р. №503.

49. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських: Наказ МВС України від 9 листопада 2016 №1179.

50. Про затвердження Інструкції з організації та проведення перевірок службової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції : наказ МВС України від 30 січня 2017 р. № 67.

51. Про організацію роботи із запитами на публічну інформацію в Національній поліції України: Наказ МВС України від 07 лютого 2017 р. № 95.

52. Про затвердження Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України: Наказ МВС України від 23 травня 2017 р. №440.

53. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України від 7 липня 2017 р. №575.

54. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції: Наказ МВС України від 28 липня 2017 р. №650.

55. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України та дільничних офіцерів поліції Національної поліції України: Наказ МВС України від 4 серпня 2017 р. №689.

56. Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації проведення особистого прийому громадян в органах та підрозділах Національної поліції України: Наказ МВС України від 15 листопада 2017 р. №930.

57. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України: Наказ МВС України від 19 грудня 2017 р. № 1044.

58. Про затвердження Порядку винесення уповноваженими

підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника: Наказ МВС України від 1 серпня 2018 р. №654.

59. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС України від 8 лютого 2019 р. №100.

60. Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України: Наказ МВС України від 25 лютого 2019 р. №124.

61. Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства: Спільний наказ Мінсоцполітики та МВС України від 13 березня 2019 р. №369/180.

62. Деякі питання документування управлінської діяльності в Міністерстві внутрішніх справ України : наказ МВС України від 29 лип. 2019 р. № 630.

63. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: Наказ МВС України від 27 квітня 2020 року №357.

64. Про внесення змін до Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 27 серпня 2021 №635.

65. Про затвердження Змін до Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: Наказ МВС України від 11 жовтня 2021 №746.

66. Про внесення змін до Порядку розгляду звернень та організації проведення особистого прийому громадян в органах та підрозділах Національної поліції України: Наказ МВС України від 18 листопада 2021 №833.

67. Про затвердження Положення про функціональну підсистему «Єдиний реєстр зброї» єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ: Наказ МВС України від 10 січня 2022 №2.

68. Про особливості видачі громадянам України дозволу на придбання, зберігання та носіння мисливської зброї та набоїв до неї під час дії воєнного стану: Наказ МВС 01 березня 2022 №170.

69. Про затвердження Порядку отримання вогнепальної зброї і боєприпасів цивільними особами, які беруть участь у відсічі та стримуванні збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав: Наказ МВС 07 березня №175.

70. Про продовження строку дії дозволів у сфері обігу зброї, пристроїв та вибухових матеріалів під час дії воєнного стану в Україні: Наказ МВС України від 18 березня 2022 №195.

71. Про внесення змін до Порядку ведення єдиного обліку в органах

(підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС України від 28 березня 2022 №203.

72. Про внесення зміни до Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України: Наказ МВС України від 16 травня 2022 №296.

73. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми "Custody Records" інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України": Наказ МВС України від 24.05.2022 №311.

74. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Електронний кабінет ювенального поліцейського» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України: Наказ МВС України від 27.12.2022 №855.

75. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Адміністративна практика» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»: Наказ МВС України від 13 березня 2023 № 180.

Додаткова

1. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції: Навчальний посібник / [Константинов С.Ф., Братель С.Г., Білик В.М., Кудря В.О. та ін.] – К.: Видавництво «Центр учбової літератури», 2016. – 336 с.

2. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях: Навчальний посібник / [Константинов С.Ф., Олефір В.І., Братель С.Г. та ін.] – К.: Видавництво «Центр учбової літератури», 2016. – 196 с.

3. Адміністративна діяльність Національної поліції: навчальний посібник для підготовки до іспиту / Калюк О.М., Константинов С.Ф., Куліков В.А. та ін. / за ред. Кулікова В.А. – К.: «Освіта України», 2016. – 230 с.

4. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях: навчальний посібник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О.М. Бандурки; [О.І. Безпалова, О.В. Джафарова, С.М. Князев та ін.; передм. О.М. Бандурки]; МВС України, Харків., нац. ун-т внутр. справ. – Харків: ХНУВС, 2017 – 242 с.

5. Організація роботи підрозділів превентивної діяльності Національної поліції: навчальний посібник / Кудря В.О., Лабунь А.В., Радзівон С.М., Фещенко Л.О. та ін. / за ред. Кулікова В.А. - К.: «Освіта України», 2017. – 247 с.

6. Діяльність поліцейського щодо виявлення правопорушень у громадських місцях: метод. реком. / В.С. Боровікова, І.В. Лозинська та ін. – Л: ЛьвДУВС, 2018. – 76 с.

7. Довідник поліцейського / авт.-упоряд.: С.С. Чернявський, К.Б. Левченко, В.Л. Костюк; худож.-оформлювач М.С. Мендор. – Харків: Фоліо, 2018. – 348 с.

8. Організація роботи дільничного офіцера поліції з особами, які

перебувають на превентивному обліку: метод. рек. / В.Л. Костюк, В.М. Лисюк, В.Г. Сюравич, О.М. Жук. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2018. – 56 с.

9. Організація роботи дільничного офіцера поліції на поліцейській дільниці: метод. рек. / В.Л. Костюк, А.Є. Крищенко, О.М. Жук, В.В. Мозоль, В.В. Литвин. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2018. – 89 с.

10. Організація охорони публічного порядку: навчальний посібник / Братель С.Г., Золотарьова Н.І., Кобзар К.П., Корж Є.М., Костюк В.Л., Кудря В.О., Куліков В.А., Радзівон С.М., Федоровська Н.В. / за ред. Кулікова В.А. – К.: ФОП Маслаков, 2019. – 164 с.

11. Організаційно-правові основи діяльності Національної поліції: навчальний посібник / Басс В.О., Білик В.М., Братель С.Г., Варивода В.І., Гусєва К.А. та ін. / за ред. Кулікова В.А. – К.: ФОП Маслаков, 2020. – 294 с.

12. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліцейських: навчальний посібник / Басс В.О., Білик В.М., Братель С.Г., Варивода В.І. та ін. / за ред. Кулікова В.А. – К.: ФОП Маслаков, 2020. – 288 с.

13. Поліцейська діяльність [Текст]: навч. посіб. / [авт.кол.: В.О. Басс, В.М. Білик, С.Г. Братель, В.І. Варивода та ін. / за ред. В.А. Кулікова] – Київ: ФОП Маслаков, 2021. – 570 с.

14. Національна поліція України в умовах воєнного стану. Настільна книга поліцейського: навч. посіб. / Петков С.В., Дрозд О.Ю., Копотун І.М., Коропатнік І.М., Кривенко О.В., Петков В.П., Ануфрієв М.І., Курилюк Ю.Б., Микитюк М.А. – Видавничий дім «Професіонал», 2022 – 508 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.kiev.ua> – Верховна Рада України
2. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України
3. <http://www.mvs.gov.ua> – Міністерство внутрішніх справ України
4. <https://www.npu.gov.ua/uk/> – Національна поліція
5. <http://www.naiaukiev.ua> – Національна академія внутрішніх справ
6. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України
7. <http://patrol.police.gov.ua/ru/site/index> – патрульна поліція